

Dette værk er downloadet fra Slægtsforskernes Bibliotek

Slægtsforskernes Bibliotek drives af foreningen Danske Slægtsforskere. Det er et privat special-bibliotek med værker, der er en del af vores fælles kulturarv omfattende slægts-, lokal- og personalhistorie.

Støt Slægtsforskernes Bibliotek – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om sponsoratet her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug. Videre publicering og distribution uden for husstanden er ulovlig.

Links

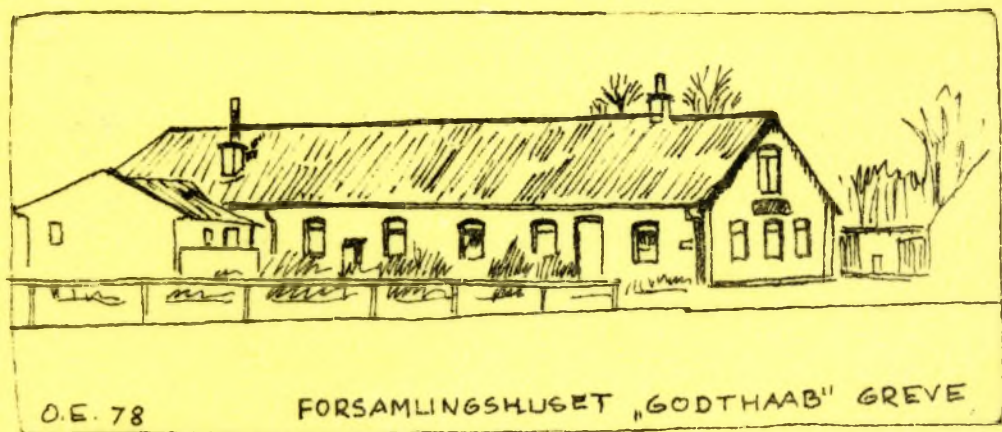
Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

GREVE LOKALHISTORISKE FØRNING

BIDRAG TIL

GREVE KOMMUNES HISTORIE

NR. 9.

FORSAMLINGSHUSET "GODTHÅB" s
START I 1898.

Forsamlingshuset "Godthåb"s
start i 1898.

Hæfte nr. 9 i serien
"Bidrag til Greve kommunes historie".

FORSAMLINGSHUSET "GODTHÅB"s START I 1898.

Udgivet af
GREVE LOKALHISTORISKE FORENING
September 1978.

Serien

"BIDRAG TIL GREVE KOMMUNES HISTORIE"

omfatter nu følgende hæfter:

- Hæfte nr. 1. GREVE SOGN - ÅR 1836.
- Hæfte nr. 2. GREVE SOGN - FOLKETÆLLINGEN 1801.
- Hæfte nr. 3. KILDEBRØNDE SOGN - ÅR 1836.
- Hæfte nr. 4. OEDERS EFTERRETNINGER 1771.
- Hæfte nr. 5. 7 SOLDATERBREVE FRA 1864.
- Hæfte nr. 6. TUNE SOGN - ÅR 1836.
- Hæfte nr. 7. KARLSLUNDE SOGN - ÅR 1836.
- Hæfte nr. 8. SAMTALE MED MAREN PETERSEN.
- Hæfte nr. 9. FORSAMLINGSHUSET "GODTHÅB" S START I 1898.

Alle hæfterne kan købes enkeltvis for
kr. 5,- pr. stk. excl. porto.

Forord.

For 80 år siden - i 1898 - tog nogle beboere i Greve sogn det initiativ, som førte til, at der blev opført et forsamlingshus i Greve by.

Det var en god og bæredygtig ide, som fik den fornødne tilslutning. Forsamlingshuset rejstes, fik navnet "Godthåb", og stod færdigt således, at man kunne holde indvielsesfest den 20. november 1898.

Forsamlingshuset "Godthåb"s nuværende bestyrelse har valgt at fejre begivenheden ved en fest for medlemmer den 9. september 1978.

GREVE LOKALHISTORISKE FORENING vil medvirke til at markere 80 års jubilæet med denne publikation. Hæftet indgår som nr. 9 i serien "Bidrag til Greve sogns historie", som foreningen udgiver.

Hæftet indeholder forsamlingshuset "godthåb"s historie fra det tidligste tidspunkt, man har viden herom og frem til den første ordinære generalforsamling, der blev afholdt efter at huset stod færdigt.

Målt i tid er det kun en beskeden del af "Godthåb"s historie, der her drages frem, men tilblivelseshistorien er ikke den mindst interessante del. Af de fremdragne oplysninger vil det bl.a. kunne ses, at en flere gange tidligere gengivne fremstilling om aktietegning a' 50 kroners aktier som økonomisk baggrund for projektet ikke holder stik. I afsnittet "Tilslutning til initiativet" vil det kunne ses, at det fremgår af de oprindelige love og tegningslister fra 1898, at man tegnede sig som garant for beløb, der varierede fra 5 kr. og op til 300 kr.

Forsamlingshuset "Godthåb".

I udkanten af Greve by ved landevejen - Greve Landevej hedder den i dag - byggede "greverne" for 80 år siden deres fælles hus, forsamlingshuset "Godthåb". I de forløbne 80 år har "Godthåb" gennemgået nogle bygningsmæssige ændringer, og i det indre er det ændret i takt med tidernes stigende krav, men stort set ser det ud, som da det rejstes omkring århundredskiftet.

Befolkningsunderlaget var noget mindre, da "Godthåb" blev bygget, end det er i dag. Folketællingen i 1901 viste således, at der dengang var 800 beboere i Greve sogn, 811 i Kildebrønde sogn, 702 i Karlslunde sogn og 801 i Tune sogn. Det gav i alt 3114 beboere i det område, som i dag udgør Greve kommune, og hvor der i dag bor omkring 40000 mennesker.

Initiativtagerne.

Hvem der tog initiativet til at opføre et forsamlingshus i Greve ved vi ikke i dag. I et festskrift som blev forfattet i anledning af "Godthåb"s 50 års jubilæum i 1948 siges det, at det var en kreds af egnens ledende mænd, der kraftigt støttet af sognepræsten, pastor Pontoppidan, kom på den tanke at samle beboerne om rejsning af et forsamlingshus. Det er vel ikke urimeligt at rette øjnene mod de 7

mænd, man valgte til at lede opførelsen af forsamlingshuset, og gå ud fra, at en eller flere af disse var blandt initiativtagerne.

Tanken bestyrkes af, at netop disse 7 mænd var de første, der tegnede sig som garanter - en slags kautionister - da den økonomiske baggrund for forsamlingshuset skulle tilvejebringes.

Denne første bestyrelse bestod af 4 gårdejere, nemlig Lars Rasmussen, Ole Pedersen, Søren Larsen og Niels Hans Nielsen, 2 murere, Peter Nielsen og Hans Madsen samt husmand Niels Rasmussen; alle af Greve sogn.

Formanden var Niels Rasmussen, 37 år og født i Greve sogn. Han var ejer af gården "Hedely", der på den tid kaldtes for "Vedsegård". På et tidspunkt nogle få år efter forsamlingshusets opførelse antog han navn efter gården og kaldte sig Niels Rasmussen Vedsegård. Fra 1892 til 1908 var han sognerådsformand i Greve Kildebrønde kommune. Vedsegård ejede han fra 1886 til 1911.

Ole Pedersen, 35 år, var født i Greve og ejer af gården "Brogård" fra 1891 til 1929.

Søren Larsen var ejer af "Grevegård" fra 1899 til 1930.

Niels Hans Nielsen kom fra Assendrup til Greve, hvor han var ejer af "Vestergård" fra 1896 til 1927.

Peter Nielsen, 40 år, var født i Greve og murer.

Hans Madsen, 39 år, var ligeledes født i Greve og murer.

Niels Rasmussen var husmand i Greve.

Sognepræsten, pastor Morten Oxenbøll Pontoppidan, 47 år, har utvivlsomt som forhenværende højskoleforstander bifaldet og støttet tanken om forsamlingshuset i Greve, men initiativet til og beslutningen om at bygge forsamlingshuset var allerede taget, da Pontoppidan blev sognepræst i Greve og Kildebrønde sogne den 31. marts 1898.

Udspillet.

Tanken om et forsamlingshus i Greve er sikkert fra starten taget op ved drøftelser mand og mand imellem. Dette har så efterhånden ført til, at en lille gruppe har fundet sammen og nedfældet planerne på papiret. Der måtte jo et sæt love til, som kunne fungere som juridisk grundlag for det selskab, man agtede at danne for at opføre og drive forsamlingshuset. Det resulterede i at der indkaldtes til et møde den 13. februar 1898, hvor lovene blev vedtaget og, må vi formode, den første bestyrelse med Lars Rasmussen som formand valgt.

Tilslutning til initiativet.

Det formelle grundlag for det videre arbejde var nu bragt tilveje, og bestyrelsen kunne give sig i kast med opgaven, der var formuleret i lovenes § 1: "Selskabets formål er opførelse og vedligeholdelsen af et forsamlingshus i Greve sogn, der kan benyttes til møder, gymnastik m.v."

Man måtte have udarbejdet tegninger og beskrivelser over forsamlingshuset, og man måtte sikre sig medlemmer, som var villige til at hæfte for de lån, man skulle optage for at kunne betale byggeriet.

Ifølge lovene kunne alle grundejere og alle i Greve og omegn bosiddende optages som garanter.

Garanterne skulle hæfte solidarisk som kautionister og selvskyldnere, stod der i lovene, og blev nogen garant insolvent, overtog de øvrige hans forpligtelser.

Som tidligere nævnt tegnede de 7 bestyrelsesmedlemmer sig først af alle som garanter. De blev skrevet på tegningslisten af Lars Rasmussen, mens garanterne, der senere tegnede sig, forpligtigede sig ved egen underskrift.

I alt tegnede 74 beboere i Greve sogn sig som medlem

mer og dermed garanter. De tegnede sig for en garantisum på i alt 3360 kr.

Der var stor variation i størrelsen på de beløb den enkelte tegnede sig for efter evne og vilje. Det største beløb en enkelt tegnede sig for var 300 kr. og det mindste 5 kr.

I det følgende vises en opstilling over størrelsen størrelsen af de enkelte garantibeløb med angivelse af antallet af garanter for dette beløb, og slutte- lig en sammentælling af beløbene.

Garantisum	Antal garanter	Samlet beløb
300 kr.	1	300 kr.
200 "	1	200 "
150 "	4	600 "
100 "	7	700 "
75 "	1	75 "
50 "	10	500 "
40 "	2	80 "
30 "	2	60 "
25 "	20	500 "
20 "	8	160 "
15 "	2	30 "
10 "	15	150 "
5 "	1	5 "
I alt	74	3360 kr.

I gennemsnit tegnede de 74 garanter sig for ca. 45 kr. Til sammenligning kan anføres, at de 7 bestyrelsesmedlemmer tegnede sig for 1005 kr. hvilket i gennemsnit var næsten 145 kr. Bestyrelsesmedlemmerne tegnede sig for beløb i størrelsesordenen fra 300 kr. ned til 25 kr.

Erhvervsmæssigt er garanterne anført således:

27 husmænd, 21 gårdejere, 4 parcellister, 3 fiskere.

3 træskomænd, 2 murere, 2 smede, 2 forpagtere, 1 hus-ejer, 1 tømrer, 1 købmand, 1 gårdbestyrer, 1 skomager, 1 møller, 1 uddeler, 1 blikkenslager, 1 landpost og en som anførte sig som ungarl.

Ikke uventet tegnede gårdmændene sig for de største beløb. De 21 gårdmænd tegnede sig således for 1970 kr. eller i gennemsnit næsten 95 kr., mens de 27 husmænd tegnede sig for 495 kr., hvilket i gennemsnit er ca. 18 kr.

Sognepræsten tegnede sig ikke som garant, men han viste sig dog villig til at støtte formålet økonomisk, idet han ydede et kontant beløb på 10 kr. ca. 2 år efter husets opførelse.

De enkelte garanters motiv for at tegne sig som garant kender vi ikke. Han var måske medlem af en skytte- eller gymnastikforening, eller anden forening, der savnede lokaleplads til at udøve sit formål eller han tænkte på husets anvendelse til private festligheder - måske ville han blot støtte et godt formål, eller var det presset fra omgivelserne han gav efter for, således at han ikke stod uden for fællesskabet. Der var selvfølgelig også den mulighed, at han øjnede muligheden for en økonomisk gevinst. Lovene indeholder muligheden, idet det i § 4 siges, at enhver garant har part i selskabets ejendele og mulige udbytte i forhold til den tegnede garantisum.

Grundkøb.

Bestyrelsen holdt møde den 24. juni 1898, hvor man foretog det næste vigtige skridt frem mod målet. Man købte en grund, hvor forsamlingshuset skulle bygges. Sælgeren var smed Christen Olsen, Greve, som afhændede en del af sin ejendom. Det var parcellen 26 g af Greve by og sogn med et areal på 1 skp. land = 17500 m². Parcellen var 25 meter bred og 70 meter lang. Købesummen for jorden enedes man om til 500 kr., som

1899

Tilværelse

Regning

Aktu	25	Linne Bay		65
		Ny til Kjøbenhavn (3. stand)		10 00
		Købt i Frankrig	5,471.00	
		Mine Hans Hansen		4,741 00
		Katkelovene, Kampen og Rpl.		95 11
		Hole		55 00
	27	Engel for Hole		1 70
Aktu	1	Armande i Bogbuden		2 11
				1 75
		Maleri af J.P. Mathiesen		7 75
		Kort og ma Vindmølle		3 00
		Lump		2 00
		Lump		2 00
		Bænk		5 15
		Rpl til Landmønstret		11 00
		Købt af J. K.		7 21
		Fra P. L. Hansen		12 37
		Lampes		66
		2 Lampes fra H. P. K.		5 41
		Lampe fra Kjøbenhavn		53 33
	20	Billeder	192-46	
		6 Billeder a 11 Kr.		66 00
		Lpis ring		30 00
		Politi bly		8 00
		Billeder		8 00
		Spil		2 65
		Hans Hansen - Løse - Brev		10 00
		Hans Moders flytter		30 00
		Penne 7/12 98		30 00
Dato	25	Lone Chr. Olsen for Jern + Brev		5 20 00
		Balans c. 17/12 98: 5,663.46		5,714 71
				51.25

orsamlingshuset "Godthåb"s første regnskab.
/5 størrelse.

1898		Læsting		Regj.	
Sept 15	Transport:	5663	46	5714	71
-	Armauer, bagblade				3 91
- 20	Læstingens nye bygning til Bræggeri	2	00		
1899 Januar 31	Kjøb af Adresser, Læstingens				7 50
- 6	Læstingens: Læstingens nye bygning	30	00		
-	Planering af Rætteløst				1 50
-	Læstingens: Læstingens nye bygning	5	00		9 65
- 22	Præsentation af et Brev (Regjeringens)	20	79		
-	Læstingens	2	00		
-	Læstingens nye bygning	2	00		
-	Læstingens nye bygning	28	55		
-	Læstingens nye bygning	7	21		
Jul 8	Læstingens nye bygning				10 12
-	Læstingens nye bygning				70
-	Læstingens nye bygning				14 40
		Talt: 5757 01		5763 49	
		97 00			
		5760 01			
<p>Republiket er medlem af Remissens Læstingens nye bygning af Læstingens nye bygning af Læstingens nye bygning des frinde som Regj. des frinde som Regj. Republiken er af des frinde som Regj. Republiken er af des frinde som Regj. Republiken er af</p>					
<p>Læstingens nye bygning 9/3 1899 Læstingens nye bygning Læstingens nye bygning</p>					

skulle betales kontant til 11. december termin samme år og forrentes med 4% fra 11. juni termin samme år. Skødet på grunden, som lå lige op til landevejen, blev udstedt 1. juni 1899 og tinglyst den 9. samme måned.

Økonomien.

Det økonomiske problem har gennem tiderne været noget af det mest fremherskende for de forskellige bestyrelser, og allerede den første bestyrelse fik sin andel heri.

Straks fra starten har man måttet gøre sig forestillinger om, hvorledes man tilvejebragte kapital til opførelse af forsamlingshuset.

Initiativtagernes overvejelser herom resulterede i en bestemmelse i lovenes § 2 om, at den fornødne kapital skulle tilvejebringes ved lån, som bestyrelsen skulle optage i en sparekasse med medlemmerne hvilket vil sige garantierne som kautzionister og selvskyldnere.

Da byggegrunden var erhvervet, fik formanden, Lars Rasmussen til opgave at forhøre sig i Sjællandske Bondestands Sparekasse om lån. Bestyrelsen tænkte sig et 1. prioritets lån på 1500 kr med pant i jord og bygningen, og et 2. prioritets lån på 3600 kr. med pant i ejendommen efter de 1500 kr. og med alle garantierne som kautzionister - hver især i forhold til den tegnede garantisum.

For hurtigt at opnå lidt startkapital skulle formanden forsøge at få et foreløbigt kautionslån på ca. 1000 kr., som skulle tilbagebetales af hovedlånet. På en generalforsamling den 24. juli ændredes ønsket om størrelses på 1. prioritetslånet fra 1500 kr. til 2000 kr., og i oktober 1898 synes lånet at være bragt i orden. Den 25. oktober hævedes nemlig 5471 kr., hvoraf 4740 betaltes til mureren, der havde opført forsamlingshuset, og i december måned kunne man betale smed Christen Olsen for grunden, hvilket med påløbne renter androg 510 kr.

I perioden fra forsamlingshusets indvielse og frem til den første ordinære generalforsamling derefter, havde man enkelte indtægter f.eks. billetindtægter ved indvielsesfesten, overskud ved baller og indtægter ved udlejning af salen og stuerne. I alt beløb disse indtægter sig til 285,01 kr.

Ved den første generalforsamling, hvor man kunne fremlægge et årsregnskab, viste dette et overskud på 63 øre.

Byggeriet.

Hvem har tegnet forsamlingshuset? Vi ved det ikke. Første gang man hører derom er på et bestyrelsesmøde, hvor man beslutter sig for at fremlægge tegninger og beskrivelser over forsamlingshuset til eftersyn hos formanden i perioden fra 1. til 7. juli 1898. Her kunne interesserede så komme og se materialet for på den baggrund at give et tilbud på opførelsen.

Den 13. juli 1898 samledes bestyrelsen for at åbne de indkomne tilbud. Man enedes om det laveste tilbud, som var indgivet af et af bestyrelsesmedlemmerne, murer Hans Madsen, og lød på 4740 kr. Bestyrelsen valg var dog på betingelse af, at det blev godkendt på en generalforsamling.

Der blev indkaldt til generalforsamling den 24. juli 1898, og på denne blev Hans Madsens tilbud accepteret, hvorefter han kunne gå i gang med arbejdet.

Bestyrelsen fandt ret hurtigt ud af, at man havde været for beskedne med kravene til forsamlingshuset, og den 21. oktober besluttede man sig for at lade Hans Madsen udvide byggeriet til også at omfatte en stald og vognport. Dette arbejde gav bestyrelsen uden videre til Hans Madsen, med hvem man aftalte prisen til 100 kr. samt betaling for materialer efter regning. Den 25. oktober stod selve forsamlingshuset færdigt, og Hans Madsen fik udbetalt 4740 kr. herfor. De re-

sterende penge fik han først udbetalt i rater de efterfølgende år.

Hans Madsen påtog sig noget yderligere arbejde ved forsamlingshuset, nemlig flytning af noget jord, hvorfor man betalte ham 30 kr., og for at lave en bro - formentlig til at lægge over landevejsgrøften - fik han 10 kr.

Inventar.

Da forsamlingshuset stod færdigt, skulle der købes inventar til det. 3 bestyrelsesmedlemmer, formanden samt Hans Madsen og Søren Larsen fik overdraget hvervet at købe kakkelovne, komfur og møbler m.v. I den anledning foretog de en rejse til København, hvor de 3 til sammen fik udbetalt 10 kr. til dækning af udgifter til rejsen.

Der blev købt kakkelovne, komfur og rør for 95,90 kr. stole for 55 kr., lamper fra København 53,33 kr. og 2 lamper fra H. Petersen for 5,40 kr.

Af andre udgifter kan nævnes fragt for stole 1,70 kr. bonevox 5,15 kr, til malermester J.P.Mathiasen 7,75 kr., rør til landevejsgrøften 18 kr., kroge og øskener 3,20 kr. og lampeglas 0,66 kr.

Efter indvielsesfesten konstaterede man et behov for udluftningsventiler i salen, og murer Hans Madsen satte disse op for 7,50 kr. I januar måtte man køre noget grus på. Prisen herfor var 9,65 kr.

Værten.

Da forsamlingshuset stod rejst, og tidspunktet for indvielsen nærmede sig, enedes bestyrelsen om at be- værtningen skulle udlejes for 2 år, og man indførte bestemmelserne for, hvorledes værten skulle forholde sig ved driften af forsamlingshuset i forhandlings- protokollen, hvor den kommende vært kunne underskri-

ve betingelserne, han gik ind på.

Det vedtoges at udleje beværtningen ud for 2 år fra 15. november 1898 til 14. november 1900. Vedkommende, der fik beværtningen skulle betale 1/4 års leje forud og møde som vært ved folkemøder, foreningsballer og større eller mindre sammenkomster, når forsamlingen bestod af mindst 7 personer.

Værten var pligtig til at opvarme lokalerne og holde lamperne med petroleum etc. samt rengøre lokalerne samt sørge for det fornødne dækketøj, glas kopper m.v.

Når værten skulle møde, skulle han have bud mindst 4 dage forud, dog mindst 6 dage forud, hvis der skulle serveres varm mad.

Værten måtte servere øl, kaffe, toddy, smørrebrød og lignende i gode og sunde varer til følgende priser: Bajere fra fad 10 øre, flaskebajere 13 øre - 2 for 25 øre, Kroneøl til samme pris. Hvidtøl $\frac{1}{2}$ fl. 8 øre, sodavand til samme pris som bajere. Limonade 20 øre, vin efter overenskomst.

Kaffe med brød 14 øre, med cognak 12 øre, kaffe uden brød og cognak 10 øre. The til samme priser.

Smørrebrød med godt pålæg 8 øre.

1 bolle punch indeholdende 1 fl. excens eller 1 fl. cognak 150 øre. Punch pr. glas 15 øre.

Chokolade med brød 20 øre, uden brød 16 øre.

Varm spise efter overenskomst.

Komfuret i køkkenet blev stillet til fri rådighed for værten, og for at sikre ham et rimeligt afkast, forpligtigede man sig til at holde en del møder med foredrag samt foreningsballer og lignende.

Der blev indleveret flere tilbud på beværtningen, og igen blev det et bestyrelsesmedlem, der blev foretrukket. Det var murer Peter Nielsen, som blev den første vært med et bud på 175 kr. fort hvert af de 2 år kontrakten gjaldt.

Funktionstiden for "Godthåb"s første vært, murer Peter Nielsen blev meget kort, nemlig fra indvielsen

den 20. november 1898 til 17. januar 1899. Bestyrelsen besluttede sig allerede 17. januar 1899 for at overtage beværtingen og lade den gå på skift mellem bestyrelsesmedlemmerne. Bestyrelsen overtog service og drikkevarer fra Peter Nielsen for 107,67 kr., og udpegede samtidig 2 bestyrelsesmedlemmer til at forestå hvert af 2 efterfølgende møder, som skulle afholdes i forsamlingshuset.

Stald og garderobe udlejedes selvstændigt.

Indvielsen.

Da forsamlingshuset stod færdigt, skulle det fejres på behørig vis. Søndag den 20. november blev det indviet. Pastor Morten Pontoppidan holdt indvielsestalen, hvorefter der om eftermiddagen var foredrag og om aftenen spisning og bal.

Billetpriserne var 35 øre til foredraget, og til ballet som begyndte kl. 7 og endte kl. 4 om morgenen betales 1 kr. for herrer og 50 øre for damer. Gennemgående billet kunne fås for 1,25 for herrer og 75 øre for damer.

Peter Kristensen fra Kildebrønne stod for musikken, til ballet. Han mødte med 6 musikere.

Det var imidlertid ikke uden besværligheder bestyrelsen fik bestemt sig for Peter Kristensen, idet man efter først at have været enige herom, ombestemte sig på et efterfølgende møde, hvor man besluttede sig for at lade Niels Nielsen køre til Havdrup Station for at høre, om han var interesseret i at overtage musikken og spille første gang ved indvielsen. Denne ide gik man dog fra igen på samme møde, og bestemte sig som oprindeligt for Peter Kristensen fra Kildebrønne. Dog forbeholdt man sig, at en bestemt navngiven bas-spiller ikke måtte spille. Det var sikkert denne bas-spiller, der var årsagen til bestyrelsens skiftende afgørelser på musikområdet.

Billetsalget ved indvielsesfesten indbragte 192,45 kr. hvilket vil sige, at omkring 200 mennesker har deltaget i arrangementet.

På udgiftsiden var der 11 kr. til hver af de 6 musikere, og 8 kr. til henholdsvis politiopsyn og billet-sælgerhonorar.

Spiritusproblemet.

Udskænkning af spiritus har tilsyneladende ikke været et emne, som bestyrelsen har haft vanskeligheder med at træffe beslutning om. Man fastsatte ganske enkelt priserne herfor i overenskomsten med værten.

Det skulle imidlertid vise sig at være et emne med sprængstof i, og den i Danmark hastigt voksende afholdsbevægelse var muligt årsag dertil. I Greve var der en lokal afholdsforening, som i januar 1899 søgte om og fik lov til at benytte forsamlingshuset til sine møder.

Indvielsesfestlighederne er ikke refereret, men man kan måske inddirekte udlede noget om den. 4 dage efter indvielsesfesten afholdt bestyrelsen et møde, hvorfra referatet er ganske kort og lyder: "Til forhandling forelå, at al spiritus i forsamlingshuset forbydes. 4 stemte for det, 2 imod".

Denne afgørelse var ikke lige velset alle vegne, og allerede 9 dage senere måtte bestyrelses samles påny i anledning af, at 11 medlemmer havde begæret afholdt en ekstraordinær generalforsamling med spiritusspørgsmålet på dagsordenen.

Anmodningen opfyldte lovenes krav om indkaldelse til en ekstraordinær generalforsamling, og der blev indkaldt hertil.

En genindførelse af spiritusudskænkning i forsamlingshuset blev straks foreslået på generalforsamlingen. Formanden talte imod dette og fremførte, at han ikke kunne gå ind for en uindskrænket udskænkning.

Et andet bestyrelsesmedlem, Niels Rasmussen, kunne gå ind for uindskrænket spiritusudskænkning, men ville dog have "omgange" forbudt.

Nu gik sognepræsten, Pontoppidan, ind i diskussionen. Han udtalte, at om man skulle beregne huset til at få penge ud af ved beværtning, kunne der muligt komme noget ind, men, tilføjede han, man kan næppe være det bekendt. Han gik imod udskænkning af spiritus og sagde, at det må slås fast, at der gennem beværtningen ikke må lægges an på at få penge ind.

Som en løsning på problemet foreslog han, at man skulle overlade til bestyrelses at trække de rette grænser.

Niels Rasmussen gentog sit standpunkt om blot at forbyde "omgange".

Sluttelig foretog man en afstemning om, hvorvidt man skulle overlade til bestyrelsen at klare problemet. 14 stemte herfor, hvorefter forslaget om uindskrænket spiritusudskænkning blev trukket tilbage.

Allerede 5 dage senere fik bestyrelsen brug for sin bemyndigelse i forbindelse med en anmodning fra Greve Sygekasse om leje af lokaler til oplæsning og bal fastelavns mandag. Salen blev tilbudt mod betaling af 5 kr. i leje, og bestyrelses fastsatte, at der måtte serveres 1 bolle punch (1 fl. excens eller cognak) for hver 6 mand, der mødte - dog med det forbehold, at bestyrelsen kunne ændre det til såvel mere som mindre.

Som naturligt var, blev spiritusspørgsmålet påny fremdraget på den ordinære generalforsamling den 18. februar 1899. Her blev der foretaget en afstemning, hvor 19 gik ind for spiritusudskænkning, mens 2 var imod.

Forsamlingshusets anvendelse.

Forsamlingshuset "Godthåb" blev rejst, fordi man men

te, at der var et behov for sådanne lokaler. Det skulle vise sig at være en rigtig antagelse.

De mange arrangementer der blev afholdt i "Godthåb" i tiden lige efter indvielsen viser, at man virkelig brugte forsamlingshuset, da det stod der.

I det følgende anføres for perioden fra indvielsen og frem til generalforsamlingen 18. februar 1899 - en periode på 3 måneder - hvad der har været af arrangementer ifølge regnskaberne, og hvad der har været af indtægter i den forbindelse.

20/11-98 Indvielsesfest	192,45 kr
11/12-98 Generalforsamling i Brugsforeningen	2,00 kr
Dec.-98 Juletræ	30,00 "
Fastelavns mandag -98 Greve Sygekasse - oplæsning og bal	3,00 "
15/1-99 Socialdemokratisk Forening	
Afholdsforeningen 1 års leje	5,00 "
Jan.-99 Kegleforeningen - overskud fra bal	20,79 "
Jan.-99 Lysbilleder	2,00 "
Jan.-99 Afdansningsbal - overskud	23,55 "
14/2-99 Fastelavnsgilde, drengene, salen	4,00 "
15/2-99 " " "	4,00 "
16/2-99 " karlene "	4,00 "
19/2-99 " " "	4,00 "
Øverskud fastelavnsballerne	22,17 "

Lovene.

Lovene for forsamlingshuset "Godthåb" blev vedtaget den 13. februar 1898 og igen på generalforsamlingen den 24. juli 1898.

De er revideret flere gange siden, og således 1. gang allerede i 1902, hvor man forpligtede fraflyttede garantanter til at indbetale hele deres garantium. Denne og senere ændringer berettiger, at lovene her gengives i deres helhed, som de oprindeligt var udformet.

Love:

§ 1. Selskabets formål er opførelsen og vedligeholdelsen af et forsamlingshus i Greve sogn, der kan benyttes til møder, gymnastik m.m.

§ 2. Til hustes opførelse tilvejebringes den fornødne kapital ved lån, som bestyrelsen må optage i en sparekasse. For lånet hæfter samtlige medlemmer solidarisk som kautionister og selvskyldnere. Bliver nogen garant insolvent, overtager de øvrige hans forpligtelser.

§ 3. Alle grundejere og alle bosiddende i Greve og omegn kunne optages som garanter. Fraflytter en garant Greve sogn og omegn, taber han sine rettigheder og forpligtelser. Nye ejendomsbesiddere kunne optages som garanter, og sælger eller fratræder en garant sin ejendom, kan hans eftermand indtræde i hans sted.

§ 4. Enhver garant har part i selskabets ejendele og mulige udbytte i forhold til den tegnede garantisum. Udbyttets størrelse bestemmes for hvert år af bestyrelsen efter følgende regler: Fra årets bruttoindtægt drages først alle årets løbende udgifter, deri indbefattet renter og afdrag. Om anvendelsen af nettooverskud der derefter måtte blive tilbage tager generalforsamlingen hvert år bestemmelse.

§ 5. Bestyrelsen består af 7 medlemmer der vælges af og blandt garanterne ved simpel stemmeflerhed på generalforsamlingen. Bestyrelsen vælger selv sin formand af sin midte. Bestyrelsesvalgene gælder for 2 år. Af bestyrelses afgår skiftevis 3 og 4 medlemmer. Det afgøres ved lodtrækning, hvilke 3 medlemmer der skulle afgå efter første års forløb. Fratrædende medlemmer kan genvælges, hvis de ville modtage genvalg, ellers først efter 2 års forløb. Generalforsamlingen vælger ligeledes 2 revisorer til at gennemgå regnskabet for det forløbne år. Året regnes fra 1. januar til 31. december.

§ 6. Bestyrelsen repræsenterer selskabet i alle tilfælde udadtil. Den bestemmer størrelsen af de beløb

der skal erlægges for benyttelsen af selskabets lokaler, samt varetager i det hele selskabets interesse. Den er berettiget til at tage beslutning i alle selskabets forhold med de undtagelser der følger af nedenanførte bestemmelser om generalforsamlinger.

§ 7. Generalforsamlingen har den øverste myndighed i alle selskabets forhold. Den afholdes hvert års februar måned og det reviderede regnskab for det forløbne år fremlægges da til godkendelse. Ekstraordinær generalforsamling kan sammenkaldes enten når bestyrelsen bestemmer det eller mindst 10 garanter ved skriftlig henvendelse til bestyrelsen forlanger det. Enhver generalforsamling bekendtgøres en gang i to af egnens mest udbredte dagblade eller ved opslag efter bestyrelsens skøn med mindst 14 dages varsel.

§ 8. Enhver garant har kun en stemme på generalforsamlingen uden hensyn til størrelsen af det tegnede beløb. Enker eller svagelige personer har ret til at afgive deres stemme ved deres driftbestyrer eller en anden voksen person, som de medgiver deres medlemskort.

§ 9. Generalforsamlingen kan tage beslutning om forandringer i selskabets love når mindst 2/3 af generalforsamlingen stemmer derfor på en ordinær og en ekstraordinær generalforsamling, der afholdes med mindst 14 dages mellemrum. Generalforsamlingen kan ligeledes tage beslutning om selskabets opløsning, hvilken beslutning dog først, når det på 2 ordinære generalforsamlinger er vedtaget med 2/3 stemmer af alle garanter. Dog for at disse spørgsmål kan komme til behandling skal de bekendtgøres samtidig med generalforsamlingen. Alle andre anliggender afgøres ved simpel stemmeflerhed af de fremmødte. Enhvert forslag der ønskes sat under afstemning på en generalforsamling må mindst 8 dage før 1. februar tilstilles formanden skriftlig.

§ 10. Ingen kan være medlem uden han underkaster sig

alle de i denne lov indeholdte bestemmelser.

o-0-o

Efterskrift.

Ved udarbejdelsen af denne del af forsamlingshuset "Godthåb"s historie er hovedsagelig benyttet oplysninger fra "Godthåb"s første forhandlingsprotokol, som er dateret 2. maj 1898 og løber frem til 8. marts 1913 og den første regnskabsprotokol, der er dateret 25. oktober 1898 og løber til 14. januar 1907. Desuden er anvendt enkelte oplysninger fra folketællingslisterne for Greve sogn 1890, fra Greve og Kildebrønde sognes historie ved Wilhelm von Antoniewitz, 1967, og fra Traps Danmark og endelig en enkelt mundtlig oplysning om navnet "Vedsegård" fra Erik Vedsegård - et barnebarn til Lars Rasmussen Vedsegård.

Vil man beskæftige sig med forsamlingshuset "Godthåb"s historie, er der rige kilder til rådighed, idet alle forhandlingsprotokoller og regnskabsprotokoller frem til de, der benyttes i dag er bevaret. De opbevares i Greve Lokalhistoriske Arkiv.

Der er således materiale til en fortsættelse af "Forsamlingshuset "Godthåb"s start i 1898". Fortsættelsen vil senere komme i "Bidrag til Greve kommunes historie".

o.e.

